

Αριθμός απόφασης: 3606/2017

ΤΟ ΠΟΛΥΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές Αποστολία Παντελίδου, Πρόεδρο Πρωτοδικών, Μαρία Τσοπάνη, Πρωτοδίκη, Νίκη Μαργιώλα, Πρωτοδίκη - Εισηγήτρια και τον Γραμματέα Νικόλαο Πατεράκη.

Συνεδρίασε δημόσια, στο ακροατήριό του την 20^η Φεβρουαρίου 2017, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

ΤΟΥ ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ: του ..., κατοίκου ... Αττικής, οδός, αριθμ. ..., με ΑΦΜ ..., ο οποίος κατέθεσε προτάσεις εμπροθέσμως δια της πληρεξούσιας δικηγόρου του Ευγενίας Φωτοπούλου, δυνάμει του από 8.12.2016 ιδιωτικού εγγράφου, το οποίο φέρει βεβαίωση περί του γνησίου της υπογραφής του εντολέως της, η οποία κατέθεσε το υπ' αριθμ. Π0403132/2016 γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων, του Δ.Σ.Α., και

ΤΟΝ ΕΝΑΓΟΜΕΝΩΝ: 1) ... του ..., ηλικίας 14 ετών και 2) ... του ..., ηλικίας 10 ετών, αμφοτέρων κατοίκων ... Αττικής, οδός ..., αριθμ. ..., νομίμως εκπροσωπούμενων λόγω της ανηλικότητάς τους από τον πατέρα τους ... του ..., οι οποίοι δεν κατέθεσαν προτάσεις.

Ο ενάγων ζητεί να γίνει δεκτή η από 8.8.2016 αγωγή του, που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου αυτού την 9^η.8.2016, με γενικό αριθμό κατάθεσης 49924/2016 και αριθμό κατάθεσης δικογράφου 1439/2016, η συζήτηση της οποίας, μετά το πέρας των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 237 του ΚΠολΔ, προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας και γράφτηκε στο πινάκιο.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 237 παρ. 1 του ΚΠολΔ, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με το ν. 4335/2015 και εφαρμόζεται επί αγωγών, που κατατίθενται κατά την τακτική διαδικασία μετά την 1.1.2016 (άρθρο 1, άρθρο ένατο, παρ. 1 του ν. 4335/2015) «Μέσα σε εκατό (100) ημέρες από την κατάθεση της αγωγής οι διάδικοι οφείλουν να καταθέσουν τις προτάσεις και να προσκομίσουν όλα τα αποδεικτικά μέσα και τα διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με αυτές. Μέσα στην ίδια προθεσμία κατατίθενται το αποδεικτικό επίδοσης της αγωγής, καθώς και τα πληρεξούσια έγγραφα προς τους δικηγόρους κατά το άρθρο 96. Το δικαστικό ένσημο κατατίθεται το αργότερο μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης. Η παραπάνω προθεσμία παρατείνεται κατά τριάντα (30) ημέρες για όλους τους διαδίκους αν ο εναγόμενος ή κάποιος από τους ομοδίκους του διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής». Από τη διατύπωση της ανωτέρω διάταξης προκύπτει ότι αναγκαία προϋπόθεση προσήκουσας συμμετοχής του διαδίκου στη δίκη είναι και η κατάθεση προτάσεων εκ μέρους του εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 271 του ΚΠολΔ, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με το ν. 4335/2015 και εφαρμόζεται επί αγωγών, που κατατίθενται κατά την τακτική διαδικασία μετά την 1.1.2016 (άρθρο 1, άρθρο ένατο, παρ. 4 του ν. 4335/2015) «Αν ο εναγόμενος δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν σε αυτόν νόμιμα και εμπρόθεσμα. 2. Αν η αγωγή και η κλήση για συζήτηση επιδόθηκαν νόμιμα και εμπρόθεσμα, η υπόθεση συζητείται ερήμην του εναγομένου (...). 3. Στην περίπτωση ερημοδικίας του εναγομένου, οι περιεχόμενοι στην αγωγή πραγματικοί ισχυρισμοί του ενάγοντος θεωρούνται ομολογημένοι, εκτός αν πρόκειται για γεγονότα για τα οποία δεν επιτρέπεται ομολογία, και η αγωγή γίνεται δεκτή, εφόσον κρίνεται νομικά βάσιμη και δεν υπάρχει ένσταση που εξετάζεται αυτεπαγγέλτως». Από την προσκομιζόμενη και επικαλούμενη από τον ενάγοντα υπ' αριθμ. 1611B79.8.2016 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή της περιφέρειας του Εφετείου Αθηνών Ηλία Γανωτή, αποδεικνύεται ότι επικυρωμένο αντίγραφο της κρινόμενης αγωγής, με πράξη ορισμού προθεσμίας κατάθεσης προτάσεων και κλήση για κατάθεση προτάσεων εντός 100 ημερών από την κατάθεση της εν λόγω αγωγής, επιδόθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα, με επιμέλεια του ενάγοντος, στον νόμιμο εκπρόσωπο των εναγομένων, οι οποίοι ωστόσο δεν κατέθεσαν προτάσεις εντός της ως άνω αναφερόμενης προθεσμίας, και, συνεπώς, πρέπει να δικαστούν ερήμην, σύμφωνα με τα ως άνω αναφερόμενα.

Περαιτέρω, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 1847 § 1 εδ. α' και 1850 εδ. β' ΑΚ προκύπτει ότι ο κληρονόμος μπορεί να αποποιηθεί την κληρονομιά εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών, η οποία αρχίζει από τη γνώση της επαγωγής και του λόγου αυτής, ενώ η ως άνω τετράμηνη προθεσμία αποποίησης τρέχει και κατά προσώπων ανικάνων προς δικαιοπραξία (ΑΠ 173/2014 ΤρΝομΠλ ΝΟΜΟΣ). Αν παρέλθει η εν λόγω προθεσμία η κληρονομία θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή. Γνώση της υπαγωγής, ως γεγονός της έναρξης της τετράμηνης προθεσμίας, νοείται η γνώση από τον κληρονόμο του θανάτου του κληρονομούμενου, γνώση δε του λόγου επαγωγής συνιστά η εκ διαθήκης ή κατά την εξ αδιαθέτου διαδοχή κλήση του κληρονόμου στην κληρονομία (ΑΠ 424/2005 ΤρΝομΠλ ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ, ΑΠ 426/2002 ΕΕμπΔ 2004.111). Με την έννοια αυτή, όταν πρόκειται για διαδοχή εξ αδιαθέτου, οπότε ο δικαιολογητικός αυτής λόγος της συγγενικής σχέσης μεταξύ κληρονομούμενου και κληρονόμου είναι από την αρχή δεδομένος και γνωστός στον τελευταίο, η τετράμηνη προθεσμία προς αποποίηση αρχίζει από τη γνώση του κληρονόμου του χρόνου του θανάτου του κληρονομούμενου συγγενούς του, εκτός συνδρομής μεταγενεστέρων της επαγωγής γεγονότων, με ενδεικτική αναφορά εκείνου της αποποίησης της κληρονομίας (ΑΠ 1534/2011 ΤρΝομΠλ ΝΟΜΟΣ). Περαιτέρω, κατά το άρθρο 1857 εδ. β' περ. α', γ' και δ' ΑΚ, η αποδοχή της κληρονομίας, είτε είναι ρητή, είτε σιωπηρή, ακόμα και όταν συνάγεται πλασματικά, από την παραμέληση της προθεσμίας για αποποίηση, μπορεί να ακυρωθεί, εάν οφείλεται σε πλάνη του αποδεχόμενου, εφαρμοζομένων προς τούτο των διατάξεων για τις δικαιοπραξίες. Έτσι, από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων με αυτές των άρθρων 140 και 141 ΑΚ, προκύπτει ότι η αποδοχή της κληρονομίας μπορεί να προσβληθεί από τον κληρονόμο, όταν η δήλωσή του, που συνάγεται με τον τρόπο αυτό κατά πλάσμα του νόμου, δε συμφωνεί, λόγω πλάνης, με τη βούληση του, η οποία μάλιστα θα πρέπει να είναι ουσιώδης, δηλαδή να αναφέρεται σε σημείο τόσο σπουδαίο για την αποδοχή της κληρονομίας, ώστε, αν ο κληρονόμος γνώριζε την αληθινή κατάσταση, δεν θα άφηνε να παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αποποίησης. Η εσφαλμένη δε γνώση ή άγνοια, που δημιουργεί τη μεταξύ βούλησης και δήλωσης διάσταση, η οποία, όταν είναι ουσιώδης, θεμελιώνει δικαίωμα προσβολής της δήλωσης λόγω πλάνης, μπορεί να οφείλεται σε άγνοια ή εσφαλμένη γνώση, όχι μόνο των πραγματικών περιστατικών που συνιστούν την επαγωγή και τον λόγο της, αλλά και των νομικών διατάξεων για την αποδοχή της κληρονομίας (ΟΛΑΠ 3/1989 ΕΛΛΔ/νη 1989.751, ΑΠ 189/2017 ΤρΝομΠλ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 1534/2011 ό.π., ΑΠ 1570/2010 ΕΛΛΔ/νη 2011.475, ΕφΠατρ 696/2009 ΑχαΝομ 2010.256). Υπάρχει δε πλάνη περί το δίκαιο της αποδοχής της κληρονομίας και όταν ο κληρονόμος τελεί σε άγνοια που ανάγεται: α) στο σύστημα της κτήσης της κληρονομίας κατά τον ΑΚ, που επέρχεται αμέσως μετά τον θάνατο του κληρονομούμενου, οπότε η προθεσμία του άρθρου 1847 ΑΚ δεν αρχίζει, γιατί η άγνοια αποκλείει την γνώση της επαγωγής της κληρονομίας και β) σε άγνοια μόνο της υπάρξεως της προθεσμίας του άρθρου 1847 ΑΚ προς αποποίηση ή της κατά το άρθρο 1850 ΑΚ νομικής σημασίας της παρόδου της προθεσμίας αυτής άπρακτης (ΟΛΑΠ 3/1989 ό.π., ΕφΘεσ 2120/2015 ΤρΝομΠλ ΝΟΜΟΣ). Αν ο κληρονόμος τελεί υπό νόμιμη εκπροσώπηση (λ.χ. γονική μέριμνα), το στοιχείο της γνώσης κρίνεται από το πρόσωπο του νομίμου αντιπροσώπου του, αφού μόνον αυτός δικαιούται να αποποιηθεί την κληρονομία που έχει επαχθεί στον αντιπροσωπευόμενο (ΑΠ 173/2014 ό.π.). Ακόμη, εναγόμενος στη σχετική περί ακύρωσης της δήλωσης αποδοχής της κληρονομίας αγωγή είναι εκείνος στον οποίο θα επαχθεί η κληρονομία μετά την αποδοχή της αγωγής και την αποποίηση του ενάγοντος (ΑΠ 572/2016 ΤρΝομΠλ ΝΟΜΟΣ, Φλάμπουρας σε Γεωργιάδη Α., ΣΕΑΚ, 2013, Τόμος ΙΙ, υπό άρθρ. 1857, σελ. 1371, πλ. 10), αλλά και ο δανειστής της κληρονομίας (ΑΠ 951/2013 ΧρΙΔ 2014,602, ΑΠ 1087/2011, ΑΠ 1211/2008 ΤρΝομΠλ ΝΟΜΟΣ, ΕφΑθ 2226/2013 ΕΛΛΔ/νη 2014.490, ΕφΛαρ 418/2012 Δικογραφία 2013.38) ενώ, μετά την τελεσιδικία της απόφασης που ακυρώνει την αποδοχή, ο κληρονόμος πρέπει να προβεί εμπρόθεσμα και νομότυπα σε αποποίηση της κληρονομίας (ΕφΑθ 10711/1991 ΕΛΛΔ/νη 1995.689, ΔΠρΑθ 2695/1989 ΕΔΚΑ 1989.707, Φλάμπουρας, ό.π., πλ. 11)

Στην προκείμενη περίπτωση, με την υπό κρίση αγωγή, ο ενάγων εκθέτει ότι τη 13^η.13.2012 απεβίωσε η μητέρα του ... του ..., κάτοικος εν ζωή .. Αττικής. Ότι η μητέρα του δεν άφησε διαθήκη και ως εκ τούτου χώρησε η εξ αδιαθέτου διαδοχή και κληρονομήθηκε από τους πλησιέστερους συγγενείς της, ήτοι από τον ίδιο, τέκνο της από τον πρώτο της γάμο, ο οποίος λύθηκε την 23^η.3.2001, από τους εναγομένους, τέκνα της από τον δεύτερό της γάμο και από τον δεύτερο σύζυγο της και πατέρα των εναγομένων, οι οποίοι και δεν αποποιήθηκαν την επαχθείσα σε αυτούς κληρονομία. Ότι στην κληρονομία περιλαμβάνονταν και οφειλές της αποβιώσασας προς διάφορους δανειστές της. Ότι κατά τον χρόνο θανάτου της ο ίδιος ήταν ανήλικος, διανύοντας το 17^ο έτος της ηλικίας του και τελούσε υπό τη γονική μέριμνα του πατρός του, ο οποίος επιθυμώντας να προβεί σε όλες τις νόμιμες ενέργειες, προκειμένου το τέκνο του να μην επιβαρυνθεί με τα χρέη της κληρονομίας, απευθύνθηκε στον

δικηγόρο, από τον οποίο ενημερώθηκε ότι καθώς η κληρονομιά επάγεται στο τέκνο του, το οποίο είναι ανήλικο, το ίδιο δεν βαρύνεται με τα χρέη της κληρονομιάς, ούτε μετά την ενηλικίωσή του, και δεν απαιτείται ο ίδιος να αποπληρωθεί την κληρονομιά για λογαριασμό του ούτε να προβεί σε κάποια άλλη ενέργεια στο μέλλον. Ότι στις 25.2.2016 επισκέφθηκαν από κοινού με τον πατέρα του τη λογίστρια τους, προκειμένου να ενημερωθούν εάν χρειάζεται να υποβληθεί εκ μέρους του ξεχωριστή φορολογική δήλωση, όπου και ενημερώθηκαν από την ίδια, ότι ο πατέρας του όφειλε να προβεί σε αποποίηση για λογαριασμό του τέκνου του εντός της νόμιμης προθεσμίας και ότι εφόσον δεν έγινε αυτό, ο ίδιος (ενάγων) αποδέχθηκε την κληρονομιά με το ευεργέτημα της απογραφής, από το οποίο όμως εξέπεσε, καθώς δεν συνέταξε απογραφή της κληρονομιάς εντός ενός έτους από την ενηλικίωσή του. Ότι οι πληροφορίες αυτές ξάφνιασαν τον ίδιο και τον πατέρα του, δοθέντος ότι λόγω της ως άνω αναφερόμενης ενημέρωσης εκ μέρους του δικηγόρου στον οποίο απευθύνθηκε ο πατέρας του, ο τελευταίος είχε σχηματίσει την πεποίθηση ότι το τέκνο του δεν βαρύνεται με τα χρέη της κληρονομιάς, πεποίθηση που μεταβίβασε και στον ίδιο μετά την ενηλικίωσή του. Ότι, ως εκ τούτου, ο πατέρας του, υπό την ιδιότητά του ως νόμιμος εκπρόσωπος του ίδιου, βρισκόταν σε νομική πλάνη, δοθέντος ότι λόγω της εσφαλμένης ενημέρωσης, δεν ήξερε ότι έπρεπε να αποπληρωθεί την κληρονομιά για λογαριασμό του τέκνου του εντός τεσσάρων μηνών από τον θάνατο της μητέρας του και δεν γνώριζε τη νομική σημασία της άπρακτης παρόδου της προθεσμίας αυτής, ενώ εάν τα γνώριζε θα είχε προβεί σε όλες τις νόμιμες ενέργειες, προκειμένου να αποπληρωθεί για λογαριασμό του τέκνου του την κληρονομιά. Επίσης, δεν είχε ενημερωθεί ότι ακόμη και εάν δεν αποπληρωθεί την κληρονομιά εντός της νόμιμης προθεσμίας τότε το τέκνο του, κληρονομεί, λόγω της ανηλικότητάς του, με το ευεργέτημα της απογραφής και ότι οφείλει εντός ενός έτους από την ενηλικίωσή του να προβεί σε απογραφή της κληρονομιάς περιουσίας. Ότι η ανωτέρω πλάνη του πατρός του διατηρήθηκε και στον ίδιο μετά την ενηλικίωσή του και έως τις 25.2.2016, και για τον λόγο αυτό δεν προέβη και ο ίδιος στην απογραφή της κληρονομιάς περιουσίας εντός ενός έτους από την ενηλικίωσή του. Ότι η πλάνη αυτή είναι ουσιώδης, διότι υπήρχε διάσταση μεταξύ της βούλησης και της δήλωσης εκ μέρους του πατρός του, καθόσον εάν ο τελευταίος είχε ενημερωθεί σωστά θα είχε προβεί σε αποποίηση της κληρονομιάς για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου του εντός της τασσόμενης τετράμηνης προθεσμίας. Ότι οι εναγόμενοι νομιμοποιούνται παθητικώς στην άσκηση της υπό κρίση αγωγής, διότι, κατόπιν της αποποίησης αυτού, η μερίδα του θα προσαυξήσει τη δική τους κληρονομική μερίδα, ενόψει του ότι ο ίδιος είναι άγαμος και άτεκνος. Για τους λόγους αυτούς, ζητεί ν' ακυρωθεί η εκ μέρους του γενόμενη πλασματική αποδοχή της κληρονομιάς της αποβιώσασας του

Με το περιεχόμενο αυτό και αίτημα, η αγωγή παραδεκτά εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του παρόντος καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδίου Δικαστηρίου (άρθρα 18 και 30 ΚΠολΔ), κατά την προσήκουσα τακτική διαδικασία και είναι, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στη μείζονα σκέψη της παρούσας, νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 140, 141, 1813, 1847 παρ. 1, 1850 εδ. β' και 1857 ΑΚ. Πρέπει, συνεπώς, να εξεταστεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα.

Οι εναγόμενοι, εφόσον ερημοδικούν, τεκμαίρεται, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη μείζονα σκέψη της παρούσας, ότι ομολογούν όλους τους πραγματικούς ισχυρισμούς του ενάγοντος. Εξάλλου, δεν υπάρχει ένσταση που να ερευνάται αυτεπαγγέλτως και για τα πραγματικά περιστατικά της αγωγής επιτρέπεται ομολογία.

Κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση αγωγή πρέπει να γίνει δεκτή ως ουσιαστικά βάσιμη και να ακυρωθεί η αποδοχή της κληρονομιάς της αποβιώσασας τη 13^η.13.2012 του ..., η οποία κατά πλάσμα του νόμου θεωρήθηκε ότι έγινε από τον ενάγοντα λόγω παρέλευσης άπρακτης της τετράμηνης προθεσμίας αποποίησης από τον χρόνο του θανάτου της κληρονομούμενης. Επίσης, πρέπει να οριστεί παράβολο ερημοδικίας για την περίπτωση άσκησης ανακοπής ερημοδικίας κατά της παρούσας απόφασης από τους εναγομένους (άρθρ. 501, 502 § 1 και 505 § 2 ΚΠολΔ), ενώ δικαστικά έξοδα δεν θα επιβληθούν, ελλείψει υποβολής σχετικού αιτήματος εκ μέρους του ενάγοντος.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ ερήμην των εναγομένων.

ΟΡΙΖΕΙ το παράβολο ερημοδικίας στο ποσό των διακοσίων ενενήντα ευρώ (290€) για καθένα εκ των εναγομένων.

ΔΕΧΕΤΑΙ την αγωγή.

ΑΚΥΡΩΝΕΙ την εκ μέρους του ενάγοντος πλασματική αποδοχή της κληρονομιάς της αποβιώσασας τη 13^η.13.2012 του

ΚΡΙΘΗΚΕ και αποφασίστηκε στην Αθήνα την 4^η Σεπτεμβρίου 2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ στο ακροατήριο του σε έκτακτη, δημόσια συνεδρίαση, στην Αθήνα, τη 19^η Σεπτεμβρίου 2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ